

Uitvaart als spiegel van het leven

Tekst en fotografie: Wim Crezee

Onze buurt kent vele specialiteitenwinkels en -bedrijfjes. De eigenaren barsten van het enthousiasme en de kennis over de producten en diensten die ze aanbieden. Alle reden om daar eens een kijkje te nemen. Deze keer: David en Liva Elders. Ze hebben een begrafenisonderneming.

Vraag aan jongeren wat ze later willen worden en ze antwoorden piloot of dierenarts. Of tegenwoordig influencer of YouTuber. Had David Elders op jonge leeftijd al de wens om begrafenisondernemer te worden? In zijn fraai ingerichte uitvaartcentrum, schuin tegenover de hoofdingang van de begraafplaats de Nieuwe Ooster, vertelt David hoe hij na zijn studie, samen met zijn vader en een van zijn broers, op reis was door India. 'We waren daar getuige van een openbare lijkverbranding, het gebruikelijke ritueel in India om afscheid te nemen. Wat ik me nog goed herinner: een arm van de dode gleed opzij. Een jongetje van een jaar of tien duwde met een stok de arm weer liefdevol terug. Die scène, met dat lijk en die jongen, die zonder schroom die arm terugduwde, zette mij aan het denken

over hoe anders men daar met de dood om gaat dan in Nederland. Hier mogen kinderen geeneens bij de begrafenis aanwezig zijn, laat staan dat ze een arm van het lijk mogen verleggen.'

Verdorie verliefd

'Dood en verval was (en is ook nu vaak nog) in Nederland heel erg uit het zicht verbannen. Heel vreemd eigenlijk, want de helft van je leven ben je aan het vervallen. Ik vond het interessant om daarover na te denken, ook omdat ik een studie filosofie achter de rug had.

Mijn vader, zelf ook filosoof, spoorde me aan om iets met die ideeën te doen. Zo is het gekomen.'

Het is mede aan David te danken dat er in Nederland de laatste tijd anders gedacht wordt over de dood en het afscheid nemen, zegt zijn vrouw Liva. Het is persoonlijker geworden en minder door taboes omgeven. Liva komt uit een Franse familie die al generaties lang uitvaartbedrijven en -benodigdheden (zoals grafstenen) runt, waar ook zij van kinds af aan in werkte. 'Ik had me heilig voorgenomen om later niets meer

David en Liva Elders: afscheid nemen van je dierbare is persoonlijker geworden

te doen in de uitvaartwereld. En toen raakte ik verdorie verliefd op David, haha.' Liva draait nu volop mee in het uitvaartcentrum. Ook hun twee nog studerende kinderen werken er regelmatig.

Geen herkansing

De website van David laat zijn filosofische inslag zien. 'De dood is tegelijkertijd beangstigend en intrigerend. Zij is beangstigend omdat wij het leven moeten verlaten en niet weten of er iets voor in de plaats komt. Zij is intrigerend omdat zij onvermijdelijk én nauwelijks denkbaar is.' Als motto staat op de site: 'De uitvaart als spiegel van het leven'. David: 'Hoe je een uitvaart vormgeeft is persoonlijk; er zijn wat mij betreft geen regels. Wat past bij jou? Ik schep de voorwaarden voor de manier waarop mensen afscheid willen nemen van hun dierbare. Een voorbeeld: iemand wilde begraven worden in een kist beschilderd met naakte mannen, waarmee hij wilde uitdrukken dat hij van mannen hield.'

De belangrijkste vaardigheid van een uitvaartbegeleider is snel en foutloos kunnen organiseren. David: 'Mensen zijn geëmotioneerd als er in hun omgeving iemand is overleden; ze zijn een beetje van de wereld. In zo'n situatie moeten wij het hoofd koel houden. Er is geen herkansing.' Liva: 'En tegelijkertijd moeten we lief zijn. Lief? Ja, we hebben te maken met mensen op hun allerkwetsbaarst.' #

Informatie over het uitvaartcentrum staat op davidelders.nl. Op deze site staan ook prachtige gedichten en muziekfragmenten over de dood en het sterven als thema.

Nut en schoonheid van micro-organismen

Tekst: Wendeline Thole | Fotografie: Rode Loper op School

Onzichtbare Vrienden heet het kunstproject van De Rode Loper op School voor basisschool Laterna Magica. Daarmee lieten kunstdocenten het nut en de schoonheid zien van het microscopische leven. Ze gaven zo een tegengeluid aan 'vervelende virussen'.

Een duik in de wereld van de micro-organismen; ze zijn zo klein dat we ze met het blote oog niet kunnen zien! Welke belangrijke rol spelen die bacteriën en schimmels in ons leven? 95% van de microben bestaat uit organismen die ons helpen overleven. En door de kleinste levende 'wezentjes' te leren kennen, kunnen we bewuster omgaan met de grote wereld om ons heen. Wat kan een kunstproject hieraan bijdragen?

Monsterlijk goed

In april werkten elf kunstdocenten in alle groepen van de basisschool op IJburg. Met een veelvoud aan materialen en technieken waren kinderen bezig vorm te geven onzichtbare vrienden. De kinderen van de onderbouw gingen

op onderzoek uit naar minuscule beestjes onder water. Ze leerden over het belang van algen, bestudeerden water-vlooien en bootsten die na met stof en draadjes. Andere groepen namen monsterlijke microben onder de loep en tekenden die met wasco en krijt. Tekenen is zoveel meer dan je ziet! De kinderen werkten samen aan grote tekeningen, die als een harmonicaboek een monsterlijk goed kunstwerk vormen.

Darmflora

Met druktechnieken gingen weer andere kinderen microscopische eencellige diertjes vergroten en afdrucken maken. Bacteriën, gistcellen, amoeben, pantoffeldiertjes en trompetdiertjes

zijn zo voor het blote oog zichtbaar. In prachtige kleuren! Ook werden de kinderen zich bewust over de nuttige taken van onze darmflora. Van allerlei huisvuiltjes, gevonden stoffjes, papier en plastic snippers maakten ze microben. Die werden tussen glazen diaraampjes gezet en vergroot met een projector. De kinderen waren spelenderwijs bezig met compositie, schaal en fantasiewerelden.

Vriendelijke virus-uitbraak

Andere groepen doken in de fascinerende wereld van schimmels. Welke kleuren en vormen kom je tegen? Hoe boots je een schimmel na met textiel? Met naald en draad, wol, stoffjes en linten maakten de kinderen een schimmelbroche. Een draagbare schimmel die je overal mee naar toe neemt! Tot slot werkten de oudste leerlingen met elkaar aan een waanzinnig groot virus. Ze spraken over de eigenschappen van een recent ontdekt, goedaardig virus. Na het schetsontwerp maakten ze met papier en tape, dozen, karton

en hout een vriendelijk virus met vele uitstekels. Een virus om niet bang voor te zijn!

Al het werk van de kinderen is op school te zien, een grootse tentoonstelling vol verhalen. Anders gezegd: een vriendelijke, kleurrijke virus-schimmel uitbraak! #

